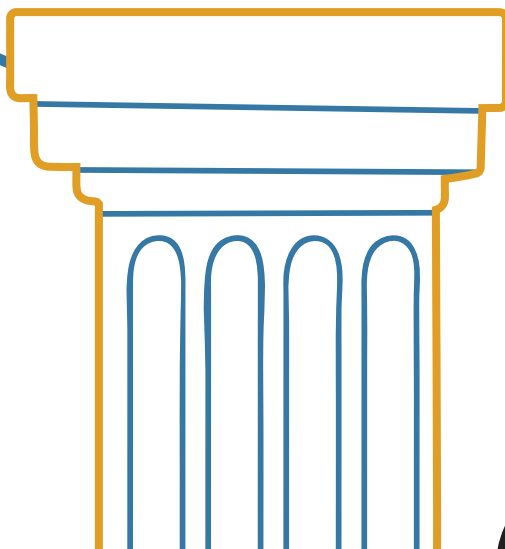

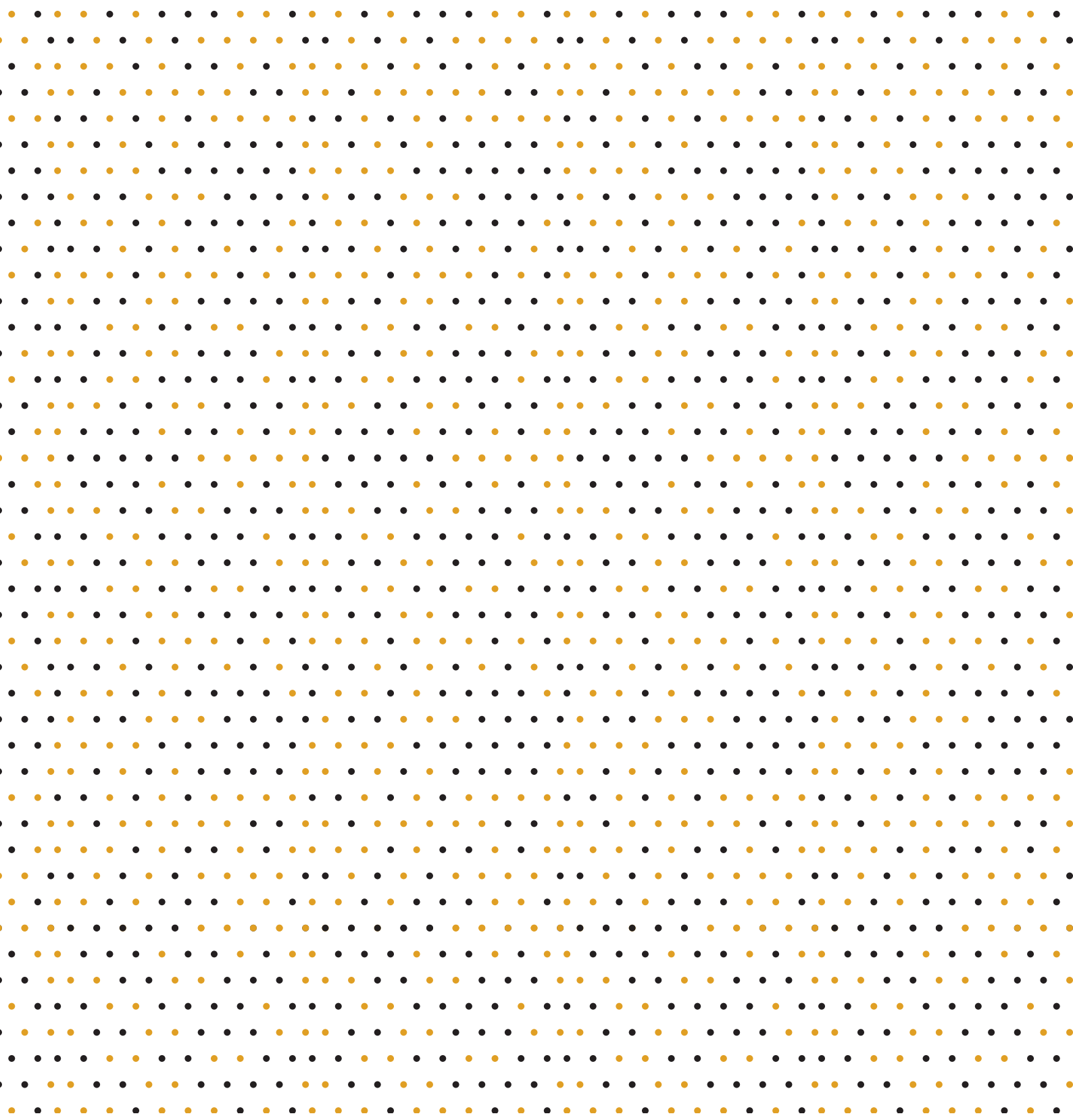
edukativni program

NARODNOG MUZEJA ZADAR

2024./2025.

NARODNI MUZEJ ZADAR

SADRŽAJ

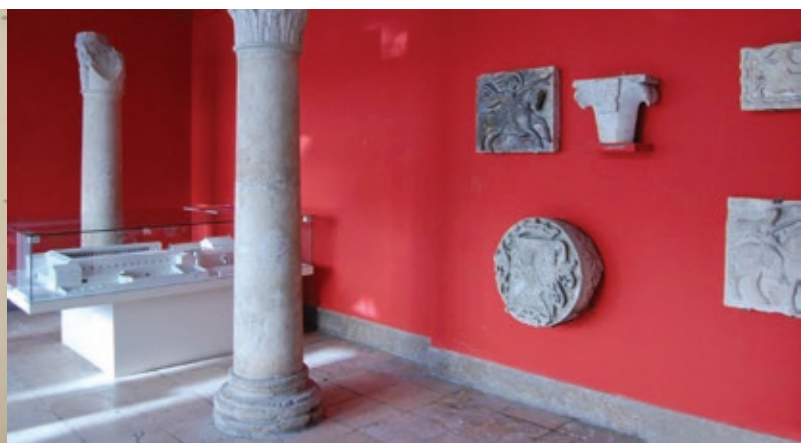
POVIJEST NARODNOG MUZEJA ZADAR UKRATKO	4
ODJELI NARODNOG MUZEJA ZADAR	5
Etnološki odjel.....	5
Prirodoslovni odjel	6
Galerija umjetnina.....	7
Muzej grada Zadra.....	8
Pedagoško-andragoški odjel	9
Odjel muzejske dokumentacije	10
KAKO SVIMA OLAKŠATI POSJET MUZEJU?	11
KRENIMO NA RADIONICE	12
Što želimo postići s edukativnim programom?	12
Kakve koristi imaju posjetitelji muzeja?.....	13
NA KOJIM RADIONICAMA MOŽETE SUDJELOVATI?	14
U izložbenom prostoru II Palače	15
Radionice uz izložbe Galerije umjetnina	17
Radionice u Etnološkom odjelu	18
Radionice u odjelu Muzej grada Zadra	21
Radionice u Prirodoslovnom odjelu	23
RADIONICE ZA BOŽIĆ I USKRS	30
RADIONICE KOJE SE MOGU IZVESTI U PROSTORU ŠKOLE/DJEČJEG VRTIĆA	32
OSTALO	33
NATJEČAJI LIKOVNI, LITERARNI, FOTOGRAFSKI	36
Županijo, sretan ti rođendan!	36
Božić u mom domu	36
Skriveni kutak moga grada	37
Kneževa i Providurova u mom sjećanju	37
CIJENE ULAZNICA ZA IZLOŽBE	38
Stručna vodstva	38
Cijena radionica	38
KONTAKT	38
RADNO VRIJEME	39
IMPRESSUM	39

POVIJEST NARODNOG MUZEJA ZADAR UKRATKO

Narodni muzej Zadar je osnovan 1832. godine kao kompleksni muzej s ciljem istraživanja, čuvanja i komuniciranja prirodne i kulturne baštine te kao takav djeluje do danas. Već više od 190 godina slijedi istraživačku, prezentacijsku, izdavačku i pedagoško-andragošku misiju temeljenu na bogatom fundusu.

Fundus muzeja broji preko 100 tisuća predmeta i predstavlja baštinski kapital kojim se komuniciraju kulturne i prirodne vrijednosti te identitet Zadra i šire regije. Organizacijom, suorganizacijom i ugošćavanjem izložbi drugih ustanova te organizacijom stručnih i znanstvenih skupova, radionica, kulturnih manifestacija, koncerata i promocija Narodni muzej Zadar predstavlja nezamjenjivu kulturnu, obrazovnu, društvenu i turističku točku grada i županije.

U svom sastavu NMZ objedinjuje šest odjela: Etnološki odjel, Prirodoslovni odjel, Galeriju umjetnina i odjel Muzej grada Zadra, Odjel muzejske dokumentacije i Pedagoško-andragoški odjel; izložbene paviljone: Gradska loža, Kneževa i Providurova palača (ujedinjene pod nazivom II Palače), multimedijalni posjetiteljski centar Mali arsenal; dislocirane područne zbirke na otoku Ižu: Područna etnografska zbirka Veli Iž i Područna kulturno-povijesna zbirka Mali Iž; muzejske službe: Služba za opće, pravne i financijske poslove i Služba za održavanje i tehničke poslove.

Odjeli Narodnog muzeja Zadar

ETNOLOŠKI ODJEL

Godine 1950., 30. travnja, uz stručnu pomoć djelatnika zagrebačkog Etnografskog muzeja, otvoren je Etnološki odjel u Gradskoj straži. Prvotnu osnovicu zbirki činilo je dvjestotinjak različitih predmeta (tekstil, nakit, oružje i drveni predmeti), tj. zbirka Dušana Jurkovića, pravnika, koji je bio i prvi upravitelj Narodnog muzeja Zadar. Danas Etnološki odjel sadrži 15 zbirki s više od 5 000 predmeta: Zbirka nošnji, Zbirka nakita, Zbirka oružja, Zbirka kućnog tekstila, Zbirka narodnog gospodarstva, Zbirka pokućstva i sitnog inventara, Zbirka keramike, Zbirka rukotvorstva i obrta, Zbirka glazbenih instrumenata, Zbirka običaja i vjerovanja, Zbirka slika, starih fotografija i razglednica, Zbirka obitelji Petrović, Zbirka suvenira, Zbirka tkanja i tapiserija Ivana i Ane Tomljanović, Područna zbirka Veli Iž.

Etnološki odjel prikuplja predmete tradicijske i seoske kulture sjeverne Dalmacije koja se dijeli na dinarsko i jadransko područje. Svi postavi naglašavaju specifičnosti tih kultura prikazujući ih kroz različite teme. Spoznaja da se etno baština najbolje upoznaje kroz aktivno usvajanje usmjerila je Etnološki odjel prema organiziranju različitih radionica. Cilj ovih radionica je upoznavanje prvenstveno nastavnog kadra s tradicijskom kulturom sjeverne Dalmacije kao značajnim dijelom kulturnog identiteta ovog područja te mogućom primjenom i preinakama

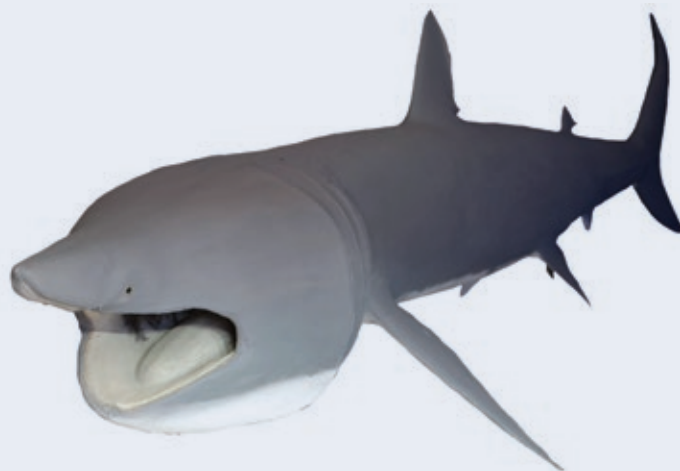
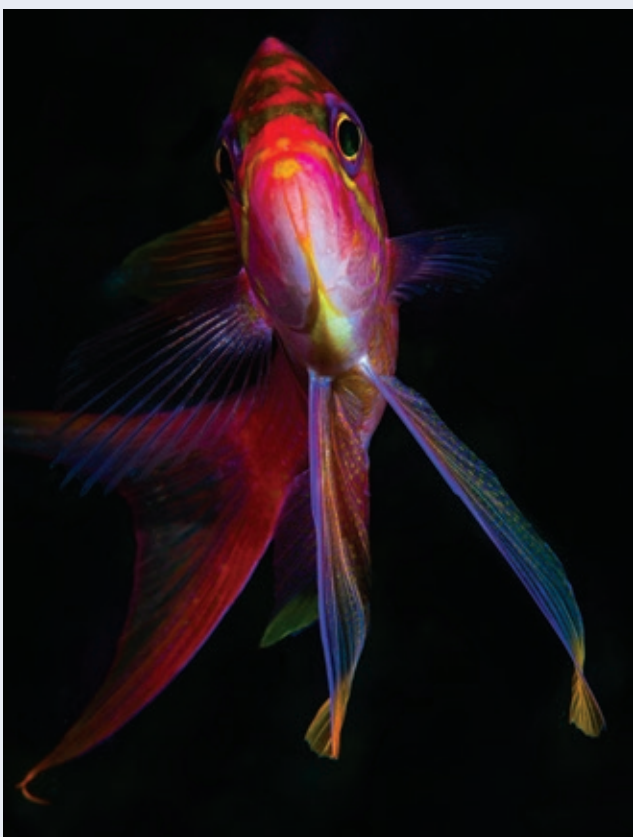
određenih segmenata u suvremenom životu. Pod svojim okriljem brine se i za Područnu etnografsku zbirku Veli Iž koja je nastala zalaganjem lokalnih pojedinaca 1975. godine. Tada su, uz pomoć i suradnju Etnografskog odjela, napravili postav od darovanih predmeta isključivo domaće etnološke građe. Zbirka je smještena u bivšem ljetnikovcu zadarske plemićke obitelji Fanfogna iz XVIII. st. i broji 781 predmet.

Etnološki odjel danas nije samo mjesto upoznavanja seoske tradicijske kulture sjeverne Dalmacije već i mjesto dijaloga stanovništva ovog područja s vlastitom kulturnom baštinom i traženja vlastitog kulturnog identiteta u suvremenim kulturnim i civilizacijskim okolnostima.

PRIRODOSLOVNI ODJEL

Temeljna djelatnost sastoji se od prikupljanja i istraživanja prirodnina te znanstvene i stručne obrade prikupljenog prirodoslovnog materijala. To se odvija kroz različite aktivnosti koje obuhvaćaju skupljanje građe, prepariranje, identifikaciju, dokumentaciju, zaštitu i prezentaciju fundusa kroz povremenu izložbenu djelatnost ili druge edukativne manifestacije. Korijene vuče još od vremena francuske vladavine u Zadru kad je u sklopu Zadarskog liceja namjesnik Vincenzo Dandolo uložio velika sredstva u osnivanje Prirodoslovnog kabineta. Kako su brojne vrste biljnog i životinjskog svijeta pod strogim režimom zaštite, mnoge vrste se više ne izuzimaju

iz prirode već se fotografiraju. Stoga fotografija prirodnina ima sve veći značaj. Cilj Prirodoslovnog odjela je njegov daljnji razvoj kako u stručnom tako i u znanstvenom pogledu što podrazumijeva i daljnje dopunjavanje zbirke novim materijalom koji bi u konačnici svojim opsegom prezentirao bogatstvo i raznolikost Zadarske županije. Na taj će se način stvoriti jedinstvena zbirka koja će, kao neprocijenjiva baza podataka, biti dostupna stručnjacima i široj javnosti, a kao dokument ovog vremena će se čuvati za buduće generacije.

GALERIJA UMJETNINA

Osnovana je nakon Drugog svjetskog rata u potpuno razorenom gradu 10. listopada 1948. godine. Od osnutka do 1963. godine bila je samostalna ustanova. Muzejsko-galerijsko poslanje Galerije obuhvaća skupljanje umjetnina uglavnom s područja Hrvatske, čuvanje građe, istraživanje i predstavljanje fundusa te prezentiranje zbivanja na suvremenoj umjetničkoj sceni putem studijskih, monografskih, retrospektivnih i tematskih izložbi te međumuzejskih i međunarodnih razmjena. Fundus od početnih 80 radova narastao je otkupima i donacijama na 2100 umjetničkih predmeta. Tome treba dodati i oko 30 tisuća negativa fotoreporterskog opusa Ante Brkana.

Galerija umjetnina u svom fundusu posjeduje umjetnine XVII., XVIII. i XIX. st. te čuveni „Ugljanski triptih“ iz XIII. st. (stalna posudba SICU), a najveći dio pripada XX. stoljeću. Građa je podijeljena na: Zbirku ikona, Zbirku starog slikarstva, Zbirku umjetnosti XIX. i prve polovine XX. st., Zbirku suvremene

umjetnosti, Legat Ivana Palčića, Zbirku fotografija, Zbirku negativa Ante Brkana i Zbirku Novaković. Prezentira umjetničku građu (slikarstva, kiparstva, fotografije, umjetnosti novih medija...) putem izložbi studijskog, tematsko-problemskog, monografskog, retrospektivnog i revijalnog karaktera.

MUZEJ GRADA ZADRA

Osnovan je 1. siječnja 1960. godine, kao samostalna pravna osoba, potom se u prosincu 1962. godine integrira u Narodni muzej Zadar pod imenom Kulturno-historijski odjel. Stvaranjem neovisne Republike Hrvatske dolazi do reorganizacije Narodnog muzeja, spajaju se dva odjela, Kulturno-historijski odjel i Odjel radničkog pokreta, NOB-a i socijalističke izgradnje (skraćeno nazvan Odjel revolucije) u odjel Muzej grada Zadra. Djeluje u zgradi koja je do Napoleona bila krilo samostana sv. Krševana, pretvoreno kasnije u Licej, a potom u pučku školu i ekonomski tehnikum. U savezničkom bombardiranju tijekom Drugog svjetskog rata zgrada je stradala i obnovljena je 1962. godine za

potrebe Muzeja grada Zadra. Sakuplja kulturna dobra nastala u razdoblju od kraja XIII. st. do danas, a građa je podijeljena na kulturno-povijesnu zbirku i zbirku novije povijesti. Stalni postav, do izrade novog, zamjenjuje stalna izložba Šest salonskih priča (Povijesni ambijenti Narodnog muzeja Zadar) u Svečanim dvoranama Kneževe palače, koja govori o šest povijesnih razdoblja ovog grada.

Područna kulturno-povijesna zbirka Mali Iž osnovana 1978. godine i od tada je pod stručnom skrbi odjela Muzej grada Zadra. Obrađuje kulturnu povijest otoka Iža od prapovijesti do današnjih dana, s posebnim osvrtom na stradanje Maloižana u Drugom svjetskom ratu od talijanskih fašističkih okupatora. Smještena je u zaseoku Knež u Malom Ižu na otoku Ižu.

PEDAGOŠKO-ANDRAGOŠKI ODJEL

Pedagoško-andragoški odjel je osnovan kao Pedagoška služba Narodnog muzeja Zadar u lipnju 2009. godine zapošljavanjem prvog muzejskog pedagoga (Branislav Jelenić) u Narodnom muzeju Zadar. Djelovanje se odnosi na ostvarivanje integrativne uloge i značaja u organizaciji odgojno-obrazovne i promidžbene komponente svih odjela Narodnog muzeja Zadar. Ta uloga i značaj se očituje u animiranju predškolskih ustanova, osnovnih, srednjih škola i fakulteta, domova za starije i nemoćne osobe, doma za odgoj djece i mladeži, bolničkog dječjeg odjela, te udruga za osobe s teškoćama u razvoju bez obzira na životnu dob osoba. Animacija i suradnja s navedenim ustanovama koje djeluju na području grada Zadra i Zadarske županije realizira se putem edukativnog programa koji je u odjelima Narodnog muzeja Zadar osmišljen za osobe željne znanja i novih iskustava.

Zahvaljujući specifičnosti rada odjela Narodnog muzeja Zadar (Etnološki odjel, Prirodoslovni odjel, odjel Muzej grada Zadra i Galerija umjetnina) moguća je raznolikost programa kojim se mogu zadovoljiti različiti interesi posjetitelja, a koji, između ostalog, sadrži edukativne radionice, pričaonice, igraonice, stručna vodstva, izložbe i razne likovne, literarne i fotografske natječaje prilagođene svim dobnim skupinama. Sudjelujući u programu, posjetitelji dolaze u direktan kontakt sa predmetima kulturne i prirodne baštine, te s radom Muzeja. Muzej im postaje bliska ustanova u kojoj postoji više načina za stjecanje novih znanja ili obnavljanje postojećeg znanja, mjesto na kojem sa svakom aktivnošću mogu nešto novo naučiti, te mjesto koje im pruža priliku da vide i osjete važnost kulturne i prirodne baštine koja je dio njihovog identiteta. Potreba stvaranja tradicije održavanja edukativnih radionica je prepoznata, a trudom i radom svih sudionika procesa prenošenja i očuvanja kulturne i prirodne baštine, stvara se tradicija usvajanja baštinskih vrednota na edukativno zabavan i zanimljiv način.

KAKO SVIMA OLAKŠATI POSJET MUZEJU?

- » Na vrijeme kontaktirajte muzej i dogovorite vrijeme posjeta/radionica
- » Raspitajte se za cijenu sudjelovanja na radionicama i/ili posjeta muzeju
- » Prilikom najave istaknite temu radionice na kojoj želite sudjelovati
- » Ostavite podatke o dobi i broju sudionika koji će posjetiti muzej i/ili sudjelovati na radionicama
- » Objasnite djeci/učenicima da se predmeti u muzeju ne smiju dirati zbog mogućeg oštećenja
- » Potaknite djecu/učenike na aktivno sudjelovanje prilikom posjeta i za vrijeme trajanja radionica
- » Prije posjeta i/ili održavanja radionica objasnite djeci/učenicima u koji muzej idu i što ih tamo očekuje
- » Nakon posjeta i/ili radionica razgovarajte s djecom/učenicima o viđenom i naučenom
- » Potaknite djecu/učenike na razgovor, crtanje i/ili pisanje o predmetima koje su vidjeli u muzeju
- » Pošaljite nam Vaše komentare i doživljaje, kao i prijedloge za daljnju suradnju

KRENIMO NA RADIONICE

MATERIJAL ZA ODRŽAVANJE RADIONICA?

Osigurava organizator programa Narodni muzej Zadar

BROJ SUDIONIKA PO GRUPI NA RADIONICAMA: maksimalno 30

BROJ SUDIONIKA PO GRUPI NA STRUČNOM VODSTVU: maksimalno 30

PRIJAVE NA RADIONICE, LIKOVNE I LITERARNE NATJEČAJE, POSJETE IZLOŽBAMA SA STRUČNIM VODSTVOM U SVIM IZLOŽBENIM PROSTORIMA NA E-MAIL ADRESU:

pedagog@nmz.hr i putem web obrasca na **www.nmz.hr**

KONTAKT OSOBA: Lucija Sekula, viša kustosica pedagoginja

Što želimo postići s edukativnim programom?

- » usvajanje znanja o predmetima koji se čuvaju, sakupljaju i izlažu u muzejskim prostorima i o radu muzeja
- » primjena stečenog znanja na praktični rad
- » poticanje razvoja svijesti o potrebi zaštite i očuvanja kulturne i prirodne baštine
- » stvaranje navika odlaska u muzej
- » percipiranje muzejskih prostora kao prostora zabavnog i aktivnog učenja
- » pronalaženje, predstavljanje i usvajanje, u skladu s dobi polaznika, osnovnih činjenica o prirodi, društvu, kulturi, religiji, čovjeku i njegovu djelovanju u prošlosti i sadašnjosti u zavičaju i šire (govor, pisanje, crtanje i slikanje)

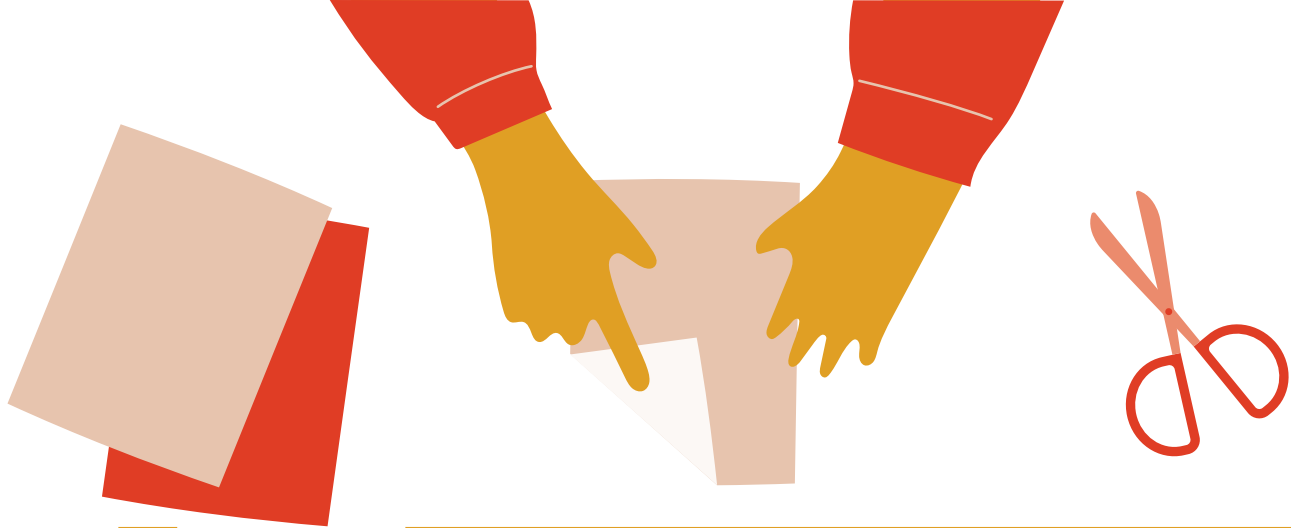

Kakve koristi imaju posjetitelji muzeja?

Sudionici će:

- » Razlikovati prošlost, sadašnjost i budućnost povezujući ih s nekim važnijim događajima iz vlastite prošlosti i prošlosti zavičaja
- » Imenovati i opisati predmete, osobe i događaje prošlosti u odnosu na sadašnjost i navesti razloge zbog kojih su se dogodile promjene
- » Usvojiti znanja o društvenim odnosima i pojavama, o društvenim i prostornim strukturama i kontekstu u prošlosti i sadašnjosti te promišljati o njihovu značenju za budućnost
- » Upoznati i znati objasniti svoj odnos prema drugima, odnose među ljudima, odnose ljudi prema svijetu koji ih okružuje, društveni, kulturni, gospodarski i politički razvoj čovjeka i društva
- » Razviti sposobnost tumačenja društvenih pojava i procesa na lokalnoj razini
- » Steći znanja i sposobnost kritičkoga prosuđivanja
- » Upoznati se s nekim vrstama živog svijeta koji ih okružuje i stvoriti svoj kritički stav prema njemu

NA KOJIM RADIONICAMA MOŽETE SUDJELOVATI?

**Sljedeće radionice se održavaju prema najavi grupe
u radno vrijeme izložbenog prostora tijekom tekuće pedagoške/školske godine*

U izložbenom prostoru II Palače (Kneževa i Providurova palača)

Trg Petra Zoranića 1

Vijećanje u vijećnici

TRAJANJE RADIONICE: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim i srednjim školama

TEMA: Radionica igranja uloga. Zanima li vas kako je život u Providurovoj palači izgledao u ne tako dalekoj prošlosti? Jeste li spremni zaviriti u taj dio povijesti? Pripremili smo za vas različite scenarije temeljene na povijesnim činjenicama i povijesne uloge u kojima ćete se boriti za pravdu sa svojim kolegama iz učionice.

IZVOĐENJE RADIONICE:

- vodstvo kroz II Palače, upoznavanje s prošlim povijesnim ulogama Kneževe i Providurove palače
- razgovor o ulozi vijećnice u Providurovoj palači
- podjela sudionika na uloge: sudac, okrivljenik, tužitelj, zapisničar, zatvorski čuvar, svjedoci. Uloge se dijele izvlačenjem papira na kojima su napisane uloge.
- odabir „sudskog slučaja“ izvlačenjem papira s opisima slučaja
- pokretanje „parnice“

Zbrka/strka

TRAJANJE RADIONICE: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim školama

TEMA: Radionica kojom se putem igre objašnjava rad muzeja i stvaranje izložbi. Zadatak sudionika je identificirati predmete, upisati potrebne podatke na radnim listićima, kategorizirati predmete i napraviti izložbu na temu koju sami odaberu, a vezanu uz dostupne predmete (nije potrebno koristiti sve predmete).

IZVOĐENJE RADIONICA:

- vodstvo na izložbi prema izboru sudionika u Kneževoj i Providurovoj palači
- podjela sudionika u grupe
- podjela izmiješanih replika muzejskih predmeta (u obliku fotografija)
- podjela uloga kustosa/ice, muzejskog/e pedagoga/inje i muzejskog tehničara
- vrijeme za „postavljanje“ izložbe na određenu temu
- vodstvo ostalih sudionika po „izložbi“
- prezentacija „programa“ uz izložbu

Agent NMZ

(može se izvesti u svim izložbenim prostorima NMZ-a)

TRAJANJE RADIONICE: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjim vrtićima, učenici u osnovnim školama

TEMA: Sudionike se poziva da postanu tajni agenti Narodnog muzeja Zadar službenog naziva Agent NMZ. Radionica je natjecateljskog karaktera. Njihov zadatak je, nakon stručnog vodstva djelatnika muzeja, rasplesti mrežu tajni koje su se stvorile na posjećenoj izložbi.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- vodstvo na izložbi prema izboru sudionika
- tijekom vodstva, ovisno o izložbi, naglašavaju se „tajni predmeti“ te izložbe koji skrivaju odgovore na zagonetke te se na taj način „zahtijeva“ pozornost grupe
- podjela sudionika u grupe
- svaka grupa ima svog voditelja grupe kojeg sudionici odabiru sami. Njegov zadatak je paziti da sve prolazi prema pravilima i dodijeliti zadatak svakom članu grupe.
- podjela radnih listića sa zagonetkama koje sudionici trebaju riješiti
- cilj radionica je odgovoriti na postavljene zadatke u što kraćem vremenu
- zadatci se razlikuju ovisno o posjećenoj izložbi i dobnoj skupini sudionika (djeca u dječjem vrtiću zagonetke dobiju putem fotografija predmeta)
- igra traje dok prva grupa ne pronađe odgovor na sve zagonetke

Radionice uz izložbe Galerije umjetnina

TRAJANJE RADIONICE: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjim vrtićima, učenici u osnovnim i srednjim školama

CILJ RADIONICA:

- neposredni doživljaj umjetnosti kao temeljni princip procesa prihvaćanja, razumijevanja i vrednovanja umjetnosti i kulturne baštine
- stjecanje vizualnih znanja i vještina temeljenih na susretu s autentičnim umjetničkim sadržajima i podražajima
- povezivanje umjetničke aktivnosti i stvaralaštva s vlastitim životnim iskustvima i životnim iskustvima drugih
- razvijanje vještina i sposobnosti kojima učenik usvaja i razvija metode, tehnike i alate potrebne za rješavanje likovnog problema, izražavanja misli, osjećaja, iskustava, stavova i vrijednosti
- naučiti razlikovati, odabrati i primijeniti važne pojedinosti i zanimljive podatke pri izražavanju vlastite ideje u likovnom, govornom ili tekstualnom obliku
- razvoj spontanosti, imaginacije i kreativnog potencijala te potrebe za novim umjetničkim istraživanjem i izražavanjem

→ PROGRAM ZA VRTIĆE:

Učimo gledati, želimo probati

- kratko vodstvo kroz vođeni razgovor o umjetnosti i pojedinim umjetničkim djelima (Sokratovski dijalog, kritičko promišljanje)
- radionica - izražavanje u različitim slikarskim, skulptorskim i grafičkim tehnikama i materijalima na zadanu temu
- didaktičke igre

→ PROGRAM ZA OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE:

Jezik umjetnosti, Materijali i procesi, Likovne teme i ideje, Kroz moderne naočale, Umjetnost i društvo

Svaka radionica uključuje interaktivno vodstvo na kojem se polaznici upoznaju s glavnim idejama i konceptima teme koja se istražuje. Nakon analize pojedinih umjetničkih djela polaznici sudjeluju u vođenom razgovoru, diskusiji, a zatim pristupaju problemskom zadatku - pisanju, crtanju ili grupnom radu na zadanu temu. Radionice su prilagođene dobi učenika i nastavnom gradivu iz Likovne kulture, Likovne umjetnosti, Hrvatskog jezika, Prirode i društva, Povijesti, Povijesti umjetnosti.

Za završne razrede osmišljena je i radionica na kojoj se upoznaju sa spektrom zanimanja vezanih uz umjetničku i muzejsku struku

→ PROGRAM ZA STUDENTE:

Studentima nudimo vodstva, predavanja i radionice prema temama predstavljenima na izložbi, pomoć pri izradi seminara, završnih i diplomskih radova te mogućnost održavanje prakse za studente povijesti umjetnosti.

Radionice u Etnološkom odjelu

Narodni trg 1

Osnovni cilj radionica u Etnološkom odjelu je aktivan pristup tradicijskoj baštini sjeverne Dalmacije.

Sudionici će:

- prepoznati najvažnija prirodna, kulturna i gospodarska obilježja sredine u kojoj žive i njihovu vezu s načinom života obitelji i ljudi
- usporediti život vlastitoga mjesta i sredine s ostalim dijelovima Hrvatske
- opisati život i svakodnevne običaje ljudi u prošlosti te ih usporediti s današnjim životom
- prepoznati i opisati osnovne pojmove o obitelji, zavičaju, religiji, Hrvatskoj, društvu i kulturi
- prepoznati načine čuvanja i ulogu pojedinca u čuvanju prirodne i kulturne baštine u zavičaju, domovini i svijetu

Svadbeni običaji

TRAJANJE RADIONICA: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim i srednjim školama

TEMA: U vrijeme bez interneta i društvenih mreža, vrijeme bez telefona i digitalnih sadržaja, postojao je društveni koncept upoznavanja, načina sklapanja brakova i običaji koje se nije smijelo preskočiti. Svadba je bila možemo reći najvažniji dio u životu djevojaka i dječaka. Možda djevojaka i više. U svadbi svi članovi obitelji i užeg društva sudjeluju aktivno i svi imaju svoju ulogu koju moraju ispuniti. Koje su to uloge? Kako su se brakovi sklapali? Što je to „vinčanje na lipo“ i „vinčanje na ružno“? Kako se razlikovalo udanu i neudanu djevojku na osnovi odijevanja? Otkrijte s nama odgovore na ta i druga pitanja.

IZVOĐENJE RADIONICA:

Radionici prethodi stručno vodstvo na izložbi „Etnološke osobitosti sjeverne Dalmacije“ s naglaskom na svadbene običaje jadranskog i dinarskog područja sjeverne Dalmacije. Nakon upoznavanja s osnovnim „pravilima“ prilikom i prije svadbe sudionici mogu odabrati između sljedećih praktičnih radionica:

- izrada jašmaka i krune (svadbeni veo dinarskog, odnosno jadranskog područja)
- uprizorenje svadbe (pjesme i način „otkupa“ mlade u jadranskom i dinarskom području), podjela uloga
- uprizorenje prošnje u jadranskom i dinarskom području, podjela uloga
- ispunjavanje radnih listića ili bojanke na temu svadbenih običaja

Vjerovanja

TRAJANJE RADIONICA: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim i srednjim školama

TEMA: U ne tako davna vremena vjerovalo se da će se nešto loše dogoditi ukoliko se ne naprave točno određeni postupci kao na primjer „ne smije se ostavljati bebina odjeća izvan kuće kada padne mrak“. Isto tako prilikom traženja supruga cura „udavača“ mora na kapi nositi paunovo pero jer jer ono štiti od „zlih pogleda“. Možda i danas postoje takva vjerovanja? Jeste li se ikad zapitali zašto neke osobe ne vole kad im crna mačka prijeđe preko puta? Zašto nogometaši poljube teren prilikom izlaska na utakmicu? Kako je došlo do tih vjerovanja i zašto danas „znamo“ da to nije istina? Krenite s nama u pustolovinu istraživanja različitih vjerovanja i saznajte koja su od njih i danas „u modi“? Zasigurno ćete saznati i nešto što prije niste znali.

IZVOĐENJE RADIONICA:

Nakon stručnog vodstva na izložbi „Etnološke osobitosti sjeverne Dalmacije“ s naglaskom na običaje i vjerovanja uputite se s nama u izradu replike predmeta koji se u prošlosti koristili za „zaštitu od uroka“ (npr. ženski pojas – PAS, ogrlica sa kauri pužićima magija za plodnost).

Glazbala

TRAJANJE RADIONICA: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjim vrtićima, učenici u osnovnim i srednjim školama

TEMA: Glazba je radost u životu svakog čovjeka, putem glazbe se izražavamo, prenosimo poruke i opuštammo se. Emocije koje izaziva su uvijek osobne za svakog, ali ono što je svima zajedničko je da svi volimo glazbu. Glazba je i u prošlosti bila dio opuštanja i stvaranja. Dio izražavanja poruka i dio igre. Koja glazbala postoje u Etnološkom odjelu? Otkud glazba u muzeju? Koji je bio značaj glazbe u prošlosti?

Usporedite s nama glazbu naših predaka i današnju glazbu

Upoznajte pjesme koje su se izvodile u rana jutra i kasna popodnevna. Stvorite i vi svoju pjesmu inspirirani njihovim pjesmama.

IZVOĐENJE RADIONICA:

Nakon obilaska izložbe „Etnološke osobitosti sjeverne Dalmacije“ s posebnim naglaskom na tradicijska glazbala razgovarat ćemo i usporediti današnje stihove nekih pjesama i stihove tradicijskih napjeva/pjesama iz prošlosti, najmlađi posjetitelji mogu nacrtati svoje glazbalo, mogu ga i izraditi od glinamola i plastelina. Pokušat ćemo zajednički stvoriti neke nove napjeve, a za inspiraciju ćemo odabrati one već postojeće.

Od originala do replike - izrada zalistavca

TRAJANJE RADIONICA: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici nižih razreda osnovne škole (razredna nastava)

TEMA: Radionica izrade replika tradicijskih predmeta koji se mogu vidjeti na izložbi „Etnološke osobitosti sjeverne Dalmacije“ u Etnološkom odjelu. Na radionici se izrađuje različitim likovnim tehnikama zalistavac – ukrasni plastron na ženskoj narodnoj nošnji jadranskog podurčja sjeverne Dalmacije.

IZVOĐENJE RADIONICA:

Vodstvo na izložbi „Etnološke osobitosti sjeverne Dalmacije“ osvrta na viđeni nakit i narodnu nošnju izrađuje predmeta djeca u dječjim vrtićima izrađuju zalistavce od kolaž papira, vune i crtanjem učenici u osnovnim školama izrađuju odabrani predmet od glinamola, tekstila, vune

Radionice u odjelu Muzej grada Zadra

Poljana pape Aleksandra III, 2

Usmena povijest

TRAJANJE RADIONICE: od 60 do 90 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjim vrtićima, učenici u osnovnim i srednjim školama, građanstvo

TEMA: Tijekom godine, uz pomoć starijih sugrađana koji su sudjelovali u stvaranju novije povijesti grada Zadra i okolice, saznajte kako se živjelo, igralo, zaljubljivalo, kako su se stvarala i raskidala prijateljstva, kako je bilo u školi i izvan škole. Saznajte „iz prve ruke“ kako se u Zadru i okolici živjelo kad su bake, djedovi, prabake i pradjedovi bili djeca.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- od veljače do prosinca jednom mjesečno okupit ćemo staru i mladu generaciju na interaktivnoj radionici s različitim životnim temama
- radionica počinje uvodnim izlaganjem predavača o zadanoj temi. Izlaganje je zamišljeno kao priča o temi iz perspektive „običnog građanina“, a cilj je potaknuti raspravu o doživljaju iste teme kod mlađe i starije generacije
- nakon uvodnog izlaganja potiče se međugeneracijska komunikacija s međusobnim pitanjima i odgovorima
- cilj radionice je sačuvati priče iz povijesti grada Zadra i okolice i njegovih stanovnika kako bismo ih prenosili budućim generacijama. Priče iz kojih će sudionici saznati kako su njihovi vršnjaci živjeli prije 50ak godina i koji su bili njihovi problemi, odnosno zabava.

Jedna država puno obilježja?

TRAJANJE RADIONICE: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim i srednjim školama

TEMA: Kako jedna država postane državom? Po čemu znamo da je Republika Hrvatska država? Koja su to osnovna obilježja neke države? U ovoj radionici ćemo se posvetiti stvaranju države, odnosno obilježjima grba, zastave i himne.

IZVOĐENJE RADIONICA:

Sudionici nakon Power Point prezentacije o povijesti grba, zastave i himne i posjeta lapidariju NMZ-a u kojem se čuvaju grbovi plemićkih obitelji iz Zadra, izrađuju vlastiti grb, zastavu i/ili himnu.

Gradimo svoj grad

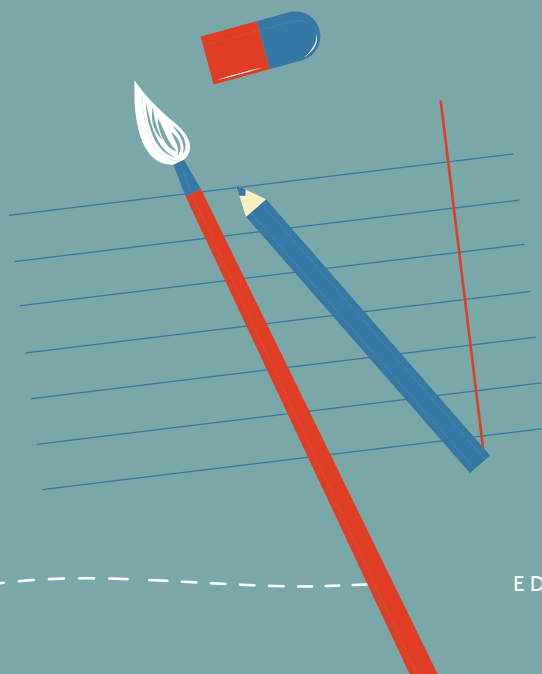
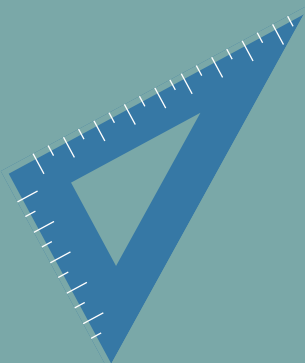
TRAJANJE RADIONICE: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim i srednjim školama

TEMA: Jeste upoznati s izgledom Zadra u 15. stoljeću? Znate li da je Zadar bio samo na Poluotoku? Što se dogodilo s bedemom na Zadarskoj rivi? U odjelu Muzej grada Zadra upoznajte Zadar tijekom stoljeća.

IZVOĐENJE RADIONICA:

Nakon vodstva na maketama grada Zadra tijekom povijesnih razdoblja sudionici imaju mogućnost napraviti vlastitu maketu grada.

Radionice u Prirodoslovnom odjelu

Medulićeva 2

Za školsku godinu 2024./2025. u Prirodoslovnom odjelu Narodnog muzeja Zadar Prirodoslovni odjel je u suradnji s Pedagoško-andragoškim odjelom pripremio niz radionica koje se dotiču teme morskog ekosustava. Radionice su raznovrsne tematski, ali i po dobnoj strukturi polaznika kojoj su namijenjene. Sve se radionice sastoje od dva dijela od kojih je prvi interaktivno predavanje uz PowerPoint prezentaciju koja obrađuje odabranu temu. Taj je dio prilagođen dobnoj strukturi polaznika te se značajno razlikuju predavanja za djecu vrtićke dobi od predavanja namijenjenog starijoj djeci. Nakon toga slijedi praktični dio gdje se polaznici upoznaju s muzejskim predmetima koji se odnose na obrađivanu skupinu (npr. dermoplastični preparati životinja, ljušture mekušaca i sl.) te voditelj skupine odabire neku od aktivnosti kojom će polaznici na zabavan način usvojiti znanje o određenoj temi. U tu svrhu osmislili smo nekoliko igara koje osim znanja razvijaju i socijalne vještine igrača koji moraju djelovati u grupi kako bi bili uspješniji.

Uz radionice može se organizirati i posjet izložbi „Kralješnjaci Jadrana – vrijeme promjena“ s vodstvom ili bez njega.

Tko to tamo pliva - sisavac, gmaz ili riba?

MATERIJAL/ALATI

- Dermoplastični preparati različitih skupina morskih kralješnjaka
- Predlošci za bojanje
- Igra „Razvrstaj ulov“

RADNI KORACI

- Interaktivno predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- Proučavanje dermoplastičnih preparata različitih skupina morskih kralješnjaka, uočavanje sličnosti i razlika među skupinama, upoznavanje s biologijom pojedine skupine
- Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Koje skupine morskih kralješnjaka žive u Jadranskom moru? Koje su sličnosti i razlike među skupinama? Upoznavanje s osnovnim morfološkim obilježjima svake skupine. Kako je pojedina skupina prilagođena životu u moru?

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- Prepoznavanje najpoznatijih vrsta iz svake skupine predstavljenih kralješnjaka

- Upoznavanje s glavnim biološkim osobinama morskih sisavaca, gmazova i riba, prepoznavanje sličnosti i razlika u njihovoj morfološkoj građi.

RAZVOJNE VJEŠTINE Razlikuju se ovisno o dobnoj skupini polaznika radionice

- Suradnja
- Empatija
- Komunikativnost
- Rad u grupi
- Razvoj natjecateljskog duha
- Bojanje i crtanje
- Fina motorika

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

- **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.
- **Igra „Razvrstaj ulov“** - Igra „Razvrstaj ulov“ igra se u dvije grupe. Cilj igre je pronaći što više životinja koje se nalaze u mreži i svrstati ih u jednu od pet ponuđenih kategorija - „Morski sisavac“, „Morski gmaz“, „Riba koštunjača“, „Morski pas“, „Ražolika riba“. Igra traje 15 minuta ili po dogovoru s voditeljem grupe. Po završetku igre zbrajaju se sve pronađene i pravilno smještene životinje. Pobjednik je tim s najviše točno razvrstanih životinja.

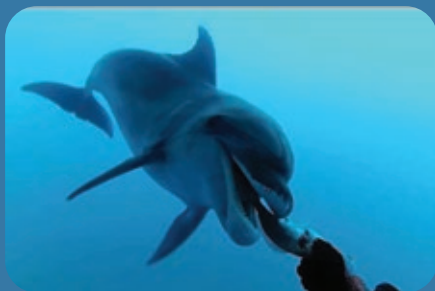

foto I. Šoša

foto D. Mimica

foto Đ. Igljić

Pune ruke ulova - ribari i ihtiolozi

foto Đ. Igljić

foto Đ. Igljić

foto I. Šoša

MATERIJAL/ALATI:

- Dermoplastični preparati različitih skupina morskih kralješnjaka
- Igra ribolova „Ribari i ihtiolozi“
- Predlošci za bojanje

RADNI KORACI

- Interaktivno predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice.
- Proučavanje dermoplastičnih preparata različitih skupina morskih kralješnjaka, uočavanje sličnosti i razlika među skupinama te načine prilagodbe staništu u kojem se nalaze, upoznavanje s nekim domaćim i nekim novopridošlim vrstama u Jadranu.
- Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Koje skupine morskih kralješnjaka žive u Jadranskom moru? Što su to autohtone, a što alohtone/strane vrste? Kako strane vrste utječu na ekosustav Jadrana? Što sve češće pronalazimo moru, a rezultat je čovjekovog utjecaja?

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- Upoznavanje s biološkom raznolikošću Jadrana
- Prepoznavanje glavnih vrsta autohtonih morskih kralješnjaka u Jadranu
- Prepoznavanje stranih (alohtonih) vrsta koje su došle u Jadran
- Upoznavanje sa zaštićenim vrstama u Jadranu

RAZVOJNE VJEŠTINE Razlikuju se ovisno o dobnoj skupini i odabranoj slobodnoj aktivnosti polaznika radionice

- Suradnja
- Empatija
- Komunikativnost
- Rad u grupi
- Razvoj natjecateljskog duha
- Bojanje i crtanje
- Zbrajanje
- Fina motorika

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

- **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.
- **Bojanje predloška** - Polaznici dobiju gotove predloške koje bojaju drvenim bojicama. Napravljeni crtež mogu ponjeti sa sobom ili ostaviti u muzeju.
- **Igra „Ulovi pravu stvar“** - U igri ribolova polaznici se podijele u dva tima. U svakom timu dio igrača preuzima ulogu ribara te izvlači iz mora razne ribe i/ili predmete. Ovisno o sreći. Drugi dio tima su ihtiolozi (znanstvenici koji se bave proučavanjem riba) koji prema fotografijama određuju što je ulovljeno. Kad su odredili svoj ulov, prema tablici gdje su uz imena vrsta ili predmeta navedeni bodovi, zajednički zbrajaju što su ulovili i koja grupa je uspješnija. Za vrijeme trajanja igre igrači mogu izmjenjivati uloge ribara i ihtiologa. Igra traje najmanje 15 minuta ili po dogovoru s voditeljem grupe može i dulje. Pobjednik je tim s najviše osvojenih bodova. Kroz igru, polaznici usvajaju imena najčešćih vrsta u Jadranu te shvaćaju važnost prepoznavanja i razlikovanja vrsta. Također, uče o važnosti prepoznavanja odnosa alohtonih vrsta i potencijalnih opasnosti koje one mogu donijeti.

Pogodi koja sam ja... riba?

MATERIJAL/ALATI

- Dermoplastični preparati različitih vrsta morskih kralješnjaka
- Predlošci za bojanje
- Igra „Pogodi koja sam ja...riba?“

RADNI KORACI

- Interaktivno predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- Proučavanje dermoplastičnih preparata različitih vrsta morskih kralješnjaka, upoznavanje s bioraznolikošću vrsta u Jadranskom moru, upoznavanje sa zaštićenim vrstama u Jadranu
- Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Koje su najpoznatije vrste morskih kralješnjaka u Jadranskom moru? Koje su to novopridošle vrste u Jadranu? Postoje li u Jadranu ribe koje su otrovne? Zašto su određene vrste zaštićene?

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- Prepoznavanje najpoznatijih vrsta Jadrana
- Prepoznavanje stranih vrsta Jadrana
- Prepoznavanje zaštićenih vrsta u Jadranskom moru
- Prepoznavanje otrovnih riba Jadrana

RAZVOJNE VJEŠTINE Razlikuju se ovisno o dobnoj skupini polaznika radionice

- Suradnja
- Empatija
- Komunikativnost
- Rad u grupi
- Razvoj natjecateljskog duha
- Bojanje i crtanje
- Fina motorika

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

- **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.
- **Igra „Pogodi koja sam ja...riba!“** – Igra pogađanja prema uzoru na poznatu igru „Guess Who?“ (Pogodi tko sam?). Sudionici odabiru kartu iz špila, a na svakoj karti nalazi se jedna vrsta morske životinje. Odabranu kartu stave na glavu okrenutu licem prema svojim suigračima. Svaki igrač svom paru postavlja pitanja na koja je suigrač može odgovoriti sa „da“ ili „ne“. Sudionici ispred sebe imaju pomoć u obliku fotografija svih vrsta koje se nalaze u špilu karata i uz pomoć kojih mogu lakše odrediti koju su životinju izvukli.

foto I. Šoša

foto D. Mimića

foto Đ. Igljić

Morski pas ili morska mačka?

MATERIJAL/ALATI

- Dermoplastični preparati morskih pasa
- Predlošci za bojanje
- Dvije igre slagalice „Prepoznavanje vrsta morskih pasa“

RADNI KORACI

- Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- Proučavanje više vrsta dermoplastičnih preparata morskog psa mačke i prasca te sklata, uočavanje glavnih obilježja
- Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Kojoj skupinu kralješnjaka pripadaju morski psi i po čemu se razlikuju od riba. Koja su glavna obilježja morskih pasa i kako im ona pomažu da se snalaze u svojoj okolini. Upoznavanje s najpoznatijim vrstama morskih pasa u svijetu i u Jadranu. Upoznati djecu s prijetnjama koje morski psi predstavljaju za ljude, ali i s time koliko su ljudi prijetnja opstanku morskih pasa u moru.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

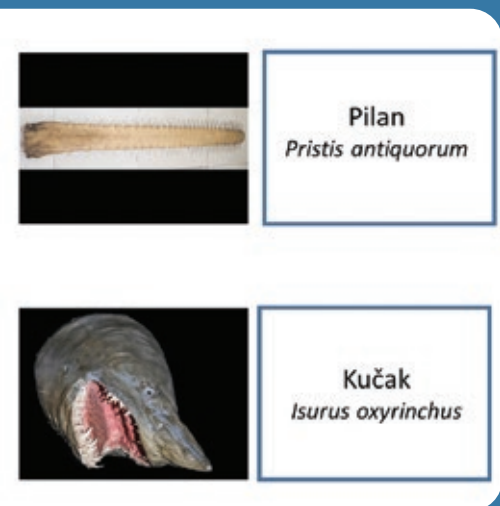
- Prepoznavanje glavnih vrsta morskih pasa u Jadranu
- Upoznavanje s glavnim biološkim osobinama skupine morskih pasa
- Gdje morski psi žive i tko ih ugrožava
- Koliko su morski psi opasni u Jadranu

RAZVOJNE VJEŠTINE Razlikuju se ovisno o dobnoj skupini polaznika radionice

- Suradnja
- Empatija
- Komunikativnost
- Rad u grupi
- Razvoj natjecateljskog duha
- Bojanje i crtanje
- Fina motorika

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

- **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.
- **Bojanje predloška** - Polaznici dobiju gotove predloške koje bojaju drvenim bojicama. Napravljeni crtež mogu ponijeti sa sobom ili ostaviti u muzeju.
- **Igra prepoznavanja vrsta** - U igri prepoznavanja vrsta polaznici se podijele u dvije grupe. Svaka grupa dobije pločice sa fotografijama vrsta o kojima se pričalo na radionici i pločice s njihovim imenima. Svaka treba grupa samostalno spojiti sliku životinje s njezinim imenom. Nakon toga grupe zamijene mjesta, dobiju ploče s rješenjima i provjeravaju da li je druga grupa točno riješila zadatak.

Riječni rak ili morska rakovica?

MATERIJAL/ALATI

- Kutije s raznim vrstama rakova
- Predložci za crtanje raka korak po korak

RADNI KORACI

- Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- Proučavanje prepariranih rakova, uočavanje razlika
- Slobodna aktivnost: Kako nacrtati raka korak po korak

TEMA: Što su rakovi i kako se dijele. Koje se najpoznatije skupine rakova. Upoznavanje s najvećim vrstama Jadranskog mora, nekim neobičnim vrstama i vrstama koje se mogu vidjeti na plažama. Slatkovodni rakovi – gdje žive i kako su ugroženi. Problematika invazivnih vrsta i upuznavanje s invazivnim vrstama slatkovodnih i morskih rakova.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- Upoznavanje s najpoznatijim vrstama morskih rakova
- Glavne osobine tjelesne građe rakova
- Gdje sve žive rakovi, ekologija rakova
- Pojam invazivne vrste

RAZVOJNE VJEŠTINE Razlikuju se ovisno o dobnoj skupini polaznika radionice

- Suradnja u grupi (puzzle)
- Slušanje, komunikacija
- Fina motorika (crtanje)
- Prepoznavanje oblika

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

- **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.
- **Crtanje korak po korak prema predlošku** - Polaznici dobiju na uvid predloške gdje ih se u devet koraka vodi kako bi nacrtali određenu životinjsku vrstu. Crtež se izvodi olovkom na papiru koji je podijeljen u četiri polja radi lakšeg snalaženja u prostoru. Nakon što nacrtaju životinju, mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.
- **Puzzle** - Klasična igra spajanje dijelova crteža u cjelinu. Igra se u dvije grupe koje se natječu koja će prije složiti sliku. Igra je otežana činjenicom da dijelovi imaju samo ravne rubove. Kod raka mlađa djeca dobivaju jednostavniji crtež s manje dijelova.

Školjkaš i puž

MATERIJAL/ALATI

- Kutije s ljušturama puževa i školjkaša
- Trajni preparat jedrilca
- Predlošci za crtanje hobotnice korak po korak
- Predlošci za crtanje školjke i puža korak po korak
- Igra prepoznavanje „Mekušci- igra određivanja“

RADNI KORACI

- Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- Proučavanje ljuštura jadranskih školjkaša i puževa, uočavanje razlika
- Uočavanje načina na koji se zatvaraju školjke
- Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Što su školjkaši, a što puževi? Zašto oni pripadaju skupini mekušaca i koje se još životinje ubrajaju u mekušce? Koja su glavna obilježja mekušaca? Najpoznatije vrste mekušaca iz Jadrana. Što ljudi misle o mekušcima i gdje ih sve upotrebljavaju.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- Što su mekušci i koje su njihove glavne odlike
- Prepoznavanje najčešćih vrsta mekušaca u Jadranu

RAZVOJNE VJEŠTINE Razlikuju se ovisno o dobnoj skupini polaznika radionice

- Fina motorika
- Crtanje i bojanje
- Komunikacija
- Rad u grupi, suradnja
- Razvoj ntjecateljskog duha

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

- **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.
- **Crtanje korak po korak prema predlošku** - Polaznici dobiju na uvid predloške gdje ih se u devet koraka vodi kako bi nacrtali određenu životinjsku vrstu. Crtež se izvodi olovkom na papiru koji je podijeljen u četiri polja radi lakšeg snalaženja u prostoru. Nakon što nacrtaju životinju, mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.
- **Igra prepoznavanja vrsta** - U igri prepoznavanja vrsta polaznici se podijele u dvije grupe. Svaka grupa dobije pločice sa fotografijama vrsta o kojima se pričalo na radionici i pločice s njihovim imenima. Svaka treba grupa samostalno spojiti sliku životinje s njezinim imenom. Nakon toga grupe zamijene mjesta, dobiju ploče s rješenjima i provjeravaju da li je druga grupa točno riješila zadatak.

Kornjača ili želva?

MATERIJAL/ALATI

- Dermoplastični preparat karetno želve, čančare i barske kornjače
- Predložak za crtanje korak po korak
- Igra memory

RADNI KORACI

- Predavanje i razgovor uz PowerPoint prezentaciju uz pomoć voditelja radionice
- Proučavanje prepariranih kornjača, uočavanje razlika i prilagodbi na kopnena i vodena staništa
- Slobodna aktivnost po izboru voditelja grupe

TEMA: Što su kornjače i koje su njihove glavne morfološke odlike. Koliko se razlikuju kopnene, vodene i morske kornjače. Vrste kornjača koje žive u Hrvatskoj. Zašto su kornjače ugrožene i koliko tome pridonosi čovjek. Što su invazivne vrste i kako se prema njima ponašati. Najpoznatije kornjače u popularnoj kulturi.

BIOLOŠKE VJEŠTINE:

- Prepoznavanje hrvatskih vrsta kornjača
- Uočavanje prilagodbi na kopnena i vodena staništa
- Upoznavanje s pojmovima ugrožena vrsta i invazivna vrsta

RAZVOJNE VJEŠTINE Razlikuju se ovisno o dobnoj skupini polaznika radionice

- Bojanje i crtanje
- Fina motorika
- Suradnja
- Komunikacija
- Strpljenje

PONUĐENE SLOBODNE AKTIVNOSTI

- **Samostalno crtanje prema modelu** - Polaznici olovkom crtaju odabranu vrstu životinja. Nakon što je nacrtaju mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.
- **Crtanje korak po korak prema predlošku** - Polaznici dobiju na uvid predloške gdje ih se u devet koraka vodi kako bi nacrtali određenu životinjsku vrstu. Crtež se izvodi olovkom na papiru koji je podijeljen u četiri polja radi lakšeg snalaženja u prostoru. Nakon što nacrtaju životinju, mogu je obojati drvenim bojama. Gotove crteže mogu uzeti ili ostaviti u muzeju.
- **Memory** - Klasična igra na ploči koja se igra u dvije grupe koje se međusobno natječu koja će prva skupiti sve parove.

RADIONICE ZA BOŽIĆ I USKRS

Božićne radionice

TRAJANJE RADIONICA: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjem vrtiću, učenici u osnovnim školama

TEMA: Izrada anđela od tekstila i papira. Svi radovi nastali na radionici bit će izloženi u Edukativnoj dvorani Kneževe palače i u Etnološkom odjelu NMZ-a.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- razgovor o božićnim ukrasima, ukrašavanju i značenju ukrasa
- demonstracija izrade anđela
- izrada anđela s materijalom prema odabiru sudionika
- postavljanje anđela u prostor Edukativne dvorane

Pletenje maslinovih grančica

TRAJANJE RADIONICA: Od 60 do 90 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici viših razreda osnovne škole, učenici srednjih škola, odrasle osobe

TEMA: U tjednu pred Cvjetnicu održavaju se tradicionalne radionice pletenja maslinovih grančica. Kako u našem području nisu postojale palme na otocima su se žene dosjetile na koji način oblikovati granu masline da podsjeća na palmину granu. Običaj pletenja grana maslina se njeguje i danas, a znanje stečeno na radionicama sudionici mogu prenijeti dalje. Na taj način održavamo tradicijski običaj.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- uvodno predavanje o Cvjetnici i običaju pletenja maslinovih grančica
- demonstracija pletenja maslinovih grančica
- izrada maslinove grančice

Potruga za skrivenim pisanicama

TRAJANJE RADIONICA: od 30 do 45 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: djeca u dječjim vrtićima, učenici nižih razreda osnovne škole

TEMA: Radionica se odvija u tjednu pred Uskrs. Potraga se izvodi na način da se prethodno sakriju pisanice. Zadatak sudionika je pronaći što više skrivenih pisanica u zadanom roku.

IZVOĐENJE RADIONICA:

- uvodno predavanje o pisanicama i njihovom značenju
- podjela sudionika u grupe
- potraga za skrivenim pisanicama
- igra završava nakon što se pronađu sve skrivene pisanice
- pobjednici su sudionici grupe koja je pronašla najviše pisanica

RADIONICE KOJE SE MOGU IZVESTI U PROSTORU ŠKOLE/DJEČJEG VRTIĆA:

*prema dogovoru

Mrskanje fuštana/vuštana

TRAJANJE RADIONICA: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim školama

TEMA: Radionica upoznavanja s tradicijskim odjevnim predmetom, f(v) uštanom koji se nalazi na izložbi u Etnološkom odjelu kao dio stalnog postava. Sastoji se od uvodnog teorijskog i pokaznog dijela u kojem se sudionicima objasni povijesni aspekt o značenju fuštana i pokažu im se primjeri fuštana. Nakon toga slijedi praktični dio u kojem sudionici, uz stručno vodstvo mrskaju svoj fuštan. Radionica mrskanja fuštana se može izvesti i u prostorima škole, na poziv ravnatelja/ice škole i prema dogovoru s muzejskom pedagoginjom NMZ-a. Fuštani se sudionicima pokažu putem fotografija i nakon toga djeca u dječjim vrtićima mrskaju mali oblik fuštana, dok učenici u osnovnim školama mogu odabrati i mrskanje jednog većeg fuštana.

Pamtilica / Memory

TRAJANJE RADIONICA: od 45 do 60 minuta

PREPORUČENA DOB SUDIONIKA: učenici u osnovnim i srednjim školama

TEMA: Igra pronalaženja dvije iste sličice s motivima narodne nošnje sjeverne Dalmacije. Radionica se sastoji od teorijskog dijela o narodnim nošnjama i praktičnog natjecateljskog dijela s ciljem pronalaska više istih parova sličica. Narodne nošnje se pokažu sudionicima putem Power Point prezentacije i predavanja vezanog uz tradicijsko odijevanje.

VIDEOIGRA IFIGENIJA

Pozor pozor! Igrajte se u svom domu uz videoigru „Ifigenija“ koja Vas vodi u svijet istraživanja povijesti i učenja zabavnih činjenica koje skriva izložba „Šest salonskih priča“. Otkrijete koje su to tajne, koje zagonetke morate riješiti kako biste došli do tajanstvene slike „Žrtvovanje Ifigenije“. Nakon što odigrate igricu u udobnosti svog doma ili u razredu gdje možete organizirati natjecanje tko će brže otkriti sve tajne, posjetite samu izložbu u Kneževoj palači i vidite koja je razlika između predmeta uživo i na ekranu. Ukoliko netko više voli slagati puzzle i smatra se pravim maherom u tom, osim otkrivanja tajni možete odigrati puzzle čija je tema također izložba „Šest salonskih priča“. Hoćete li uspjeti riješiti sve do kraja? Posjetite web stranicu Narodnog muzeja Zadar i saznajte..... (<http://ifigenija.nmz.hr/>)

Podijelite s nama Vaša iskustva s igricom!

OSTALO

PRIGODAN PROGRAM U SKLOPU MANIFESTACIJA

Edukativna muzejska akcija (EMA) – travanj/svibanj

Edukativna muzejska akcija je skup edukativnih događanja na području Republike Hrvatske koju organizira Sekcija za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju Hrvatskog muzejskog društva u povodu Međunarodnog dana muzeja. Održava se tijekom mjesec dana neposredno pred Međunarodni dan muzeja (18. Svibnja). U njoj sudjeluju zainteresirani muzeji, galerije, knjižnice i druge institucije koje u svom prostoru organiziraju raznovrstan edukativni program (radionice, igraonice, predavanja i drugo) na zadanu temu. Teme određuje domaćin Akcije koji se svake godine mijenja. Narodni muzej Zadar sudjeluje u EMA-i svake godine organiziranjem programa za sve dobne skupine.

Zadar čita (ožujak)

Zadar čita je manifestacija koju organizira Gradska knjižnica Zadar, a sudjelovati mogu sve zainteresirane institucije. Narodni muzej Zadar se pridružuje svake godine sa svojim programom koji uključuje između ostalog čitanje priča iz knjige Priče iz davnine Ivane Brlić Mažuranić. Posebno se ističu priče Regoč i Šuma Striborova koje se izvode u Etnološkom odjelu NMZ-a ispred ognjišta izloženog u postavu Odjela, čime okruženje u kojem se priče čitaju doprinosi atmosferi samih priča. Čitanje priča je objedinjeno u radionici „Pričovnica“.

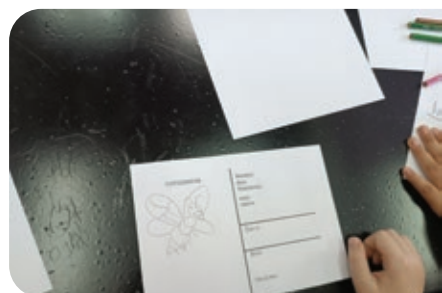
Osim radionice „Pričovnica“ koja je namijenjena djeci u dječjim vrtićima, u sklopu manifestacije „Zadar čita“ provode se i drugi programi na zadanu temu manifestacije.

Noć muzeja (posljednji petak u siječnju)

Noć muzeja se organizira svake godine u posljednjem petku u siječnju. Osim besplatnog ulaza na sva događanja, za posjetitelje se organiziraju posebni programi na kojima mogu sudjelovati, a vezani su uz zadanu temu koju određuje Hrvatsko muzejsko društvo.

Međunarodni dan muzeja (18. svibnja)

Međunarodni dan muzeja je manifestacija čiji je nositelj i organizator ICOM, dok se zainteresirane institucije svojim programima prilagode temi. Održava se 18. svibnja i uključuje razne radionice, predavanja, stručna vodstva i drugo prilagođeno svim dobnim skupinama posjetitelja.

Etno dani Zadarske županije (travanj/svibanj/lipanj)

Etno dani Zadarske županije su niz događanja kojima se promovira materijalna i nematerijalna baština Zadarske županije. Uključuje radionice za sve dobne skupine, predstavljanje KUD-ova s područja Zadarske županije, predstavljanje OPG-ova, predavanja, plesne radionice i drugo.

Neke od radionica na kojima se može sudjelovati su:

Zar prorok Jona ima što reći mladima? – radionica namijenjena srednjoškolcima i studentima u kojoj se tematizira poznata priča o proroku Joni i raspravlja se o mogućim problemima i rješenjima koja su bliska dobnoj skupini sudionika.

Stvaramo priču, urbanu legendu – pod stručnim vodstvom sudionici stvaraju urbanu legendu vezanu uz grad Zadar. Cilj je stvoriti legendu koja otvara vidike, potiče na optimizam, ukazuje na važnost izgradnje vlastitog konstruktivnog pogleda na svijet.

ALI TO NIJE SVE!

Tijekom cijele godine održavaju se radionice očuvanja tradicijskih vještina u kojima sudionici mogu savladati pletenje, izradu nakita i vezenje. Radionice su namijenjene odraslim osobama, a odvijaju se u višednevnim ciklusima u grupama s ograničenim brojem sudionika.

IZRADA ČETVEROKUKE – radionica u kojoj sudionici nauče izraditi četverokuku – ukrasni vez na čohi koji je karakterističan za nošnju Ravnih kotara, Bukovice i Velebitskog podgorja. Umijeće izrade četverokuke zaštićeno je nematerijalno kulturno dobro. Radionice traju trideset sati, a odvijaju se u jesenskom i proljetnom terminu.

KRALUŠ – radionica izrade samoborskog kraluša. Kraluš, pleteni kraluš je vratni nakit koji se pleće, niže od raznobojnih zrnaca na struni (repi, lasi) iz konjskog repa. Kraluš je raskošna ogrlica, dio je svečane ženske tradicijske nošnje samoborskog kraja. Radionice traju tjedan dana, a održavaju se u jesenskom i proljetnom terminu.

PAŠKA ČIPKA – Paška čipka je kulturno dobro o čijoj važnosti postoji vrlo visoka svijest i u suvremenom hrvatskom društvu, a posebno u samom gradu Pagu. Ovo kulturno dobro je vrlo dobro čuvano, ne samo u Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar, već i u samom gradu Pagu. Muzejski način čuvanja je

pasivni način čuvanja, a aktivni način čuvanja je upoznavanje sa šivanjem paške čipke. Na radionici se uči šivanje paške čipke tj. izrađuje se jednostavniji tabletić na kojem se upoznaju osnovni motivi. Paška čipka je uz lepoglavsku i hrvatsku čipku 2009. godine uvrštena na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva. Radionice traju trideset sati.

JEZERSKE OGRICE - Radionice ukrasnog veza jezerske ogrice započinju upoznavanjem s ukrasom i izgledom jezerske ogrice. Voditelj će upoznati polaznike s izgledom ogrice, kako su uklopljene u nošnju u dijelu oko vrata. U kratkom uvodu polaznici će upoznati i povijesti ogrica te s njihovom upotrebom nekad i danas u svrhu folkloru i očuvanja tradicije jezerskog kraja. Nakon toga polaznici će prema uputama voditelja krenuti u izradu ogrice. Ogrica se veže na pamučnoj traci svilenim koncem i staklenim perlicama. Perlice se nižu na iglu i jedna po jedna ušivaju prema izabranom motivu. Pri izradi je važno paziti na određeni broj i boju perlica kojom će biti izgrađen motiv. Vez jezerske ogrice je kulturno dobro o čijoj važnosti kao kulturnog dobra postoji vrlo visoka svijest i u suvremenom hrvatskom društvu, a posebno u Jezerima na otoku Murteru. Radionice traju mjesec dana.

ZALISTAVAC - Zalistavac je prsni plastron koji je ukrašavao žensku košulju u otočnom i obalnom dijelu sjeverne Dalmacije. Za košulju se pričvršćivao srebrnom ili zlatnom ukrasnom iglom. U Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar čuvaju se zalistavci s otoka Pašmana te iz Pakoštana i Novigrada. Najstariji primjerci su iz 1. polovice 19. stoljeća. Zalistavac se počinje gubiti od 2. polovice XIX. stoljeća kada ga postupno zamjenjuje peturina (ukrasno opleće koje se sastoji samo od prednjice) i buština (prslučić).

NATJEČAJI LIKOVNI, LITERARNI, FOTOGRAFSKI

ŽUPANIJO, SRETAN TI ROĐENDAN!

Likovni i literarni natječaj u povodu Dana Zadarske županije. Tema natječaja su karakteristike Zadarske županije viđene očima učenika i djece. Dopušteni su svi oblici izražavanja, likovni, literarni, video uradci, makete i drugo. Natječaj je primjeren za sve učenike u osnovnim i srednjim školama i djecu u dječjim vrtićima. Pristigli radovi će biti izloženi u Edukativnoj dvorani u Kneževoj palači za vrijeme trajanja Dana Zadarske županije. Natječaj traje od ožujka do travnja. Radovi se šalju na adresu: Narodni muzej Zadar, Poljana pape Aleksandra III bb, 23000 Zadar s naznakom „Za natječaj Županijo, sretan ti rođendan!“

BOŽIĆ U MOM DOMU

Natječaj je primjeren svim učenicima/ama u osnovnim i srednjim školama i djeci u dječjim vrtićima s područja grada Zadra i Zadarske županije. Traje od studenog do prosinca. Tema natječaja je opis običaja u domu učenika/ca i djece ili u mjestu u kojem žive, a koji se odvijaju u vrijeme priprema za proslavu Božića. Svrha likovno-literarnog natječaja je prikazati tradicijske običaje učenika/ca i djece u vrijeme blagdana Božića i potaknuti ih na razmišljanje o važnosti tih običaja kao i o potrebi očuvanja tradicije u vlastitom domu/mjestu. Također, svrha je prepoznati tradicijske običaje u Zadarskoj županiji s ciljem njihove održivosti i prepoznatljivosti.

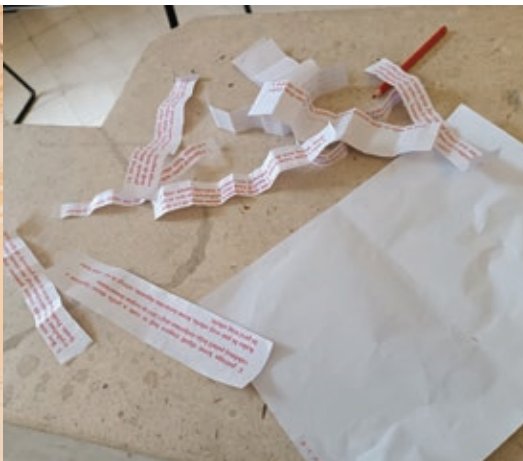
SKRIVENI KUTAK MOGA GRADA

Fotografski natječaj namijenjen svim dobnim skupinama. Tema natječaja je pronaći skrivene dijelove grada s ciljem prepoznavanja prirodne ljepote grada Zadra. Zainteresirani sudionici trebaju fotografirati ulice, parkove, zgrade, kvartove i ostale dijelove grada koji za njih imaju posebno značenje i smatraju da bi ih šira javnost trebala pobliže upoznati. Uz poslanu fotografiju potreban je i opis mjesta koje predstavlja. Natječaj traje od listopada do studenog. Pristigle fotografije bit će prezentirane u Edukativnoj dvorani Kneževe palače. Slanjem fotografije sudionici pristaju na njihovu objavu.

KNEŽEVA I PROVIDUROVA U MOM SJEĆANJU

Natječaj se odnosi na Kneževu i Providurovu palaču i njihovu ulogu u životu stanovnika Zadra i Zadarske županije. Vjerujemo kako brojni stanovnici i posjetitelji grada Zadra čuvaju uspomene vezane uz Kneževu i Providurovu palaču. U palačama su se sklapali brakovi, započinjale su plesne karijere, čitale su se knjige, plesalo se i pjevalo. Podijelite s nama Vaše uspomene, šaljite nam fotografije, pišite događaje, pokažite mlađim generacijama što se sve događalo u palačama. Svoje uspomene nam pošaljite na e-mail adresu pedagog@nmz.hr ili na adresu Narodni muzej Zadar, Poljana pape Aleksandra III 2, 23000 Zadar. Natječaj traje do lipnja. Pristigle radove ćemo objaviti na web stranici Narodnog muzeja Zadar, a tijekom ljeta ćemo ih i izložiti u Edukativnoj dvorani Kneževe palače. Slanjem pristajete na objavu.

CIJENE ULAZNICA ZA IZLOŽBE

Djeca mlađa od 7 godina, članovi HMD-a, ICOM-a:
bez naplate

„ŠEST SALONSKIH PRIČA“, svečane dvorane Kneževe
palače na 1. katu

Odrasli **3 eura**

Učenici/studenti **1,5 eura**

Učenici ŠPUD-a Zadar, studenti povijesti umjetnosti
i muzeologije, hrvatski umirovljenici, hrvatski
invalidi, članovi HMD-a i ICOM-a: **bez naplate**.

„JEDAN SVIJET“, Providurova palača

Odrasli: **7 eura**

Umirovljenici, studenti: **3,5 eura**

Obiteljska ulaznica: **11 eura**

Školske grupe (10-30 osoba): **3 eura**

Predškolska djeca, studenti povijesti umjetnosti
i muzeologije, hrvatski umirovljenici, hrvatski
invalidi, članovi Društva povjesničara umjetnosti
Hrvatske, AICA-e, HMD-a, ICOM-a, novinari uz
predočenje PRESS iskaznice: **bez naplate**.

„ETNOLOŠKE OSOBITOSTI SJEVERNE DALMACIJE“

Etnološki odjel

Odrasli: **3 eura**

Djeca (od 7 do 18 godina), studenti: **1,50 eura**

„KRALJEŠNJACI JADRANA – VRIJEME PROMJENA“,

Prirodoslovni odjel

Odrasli: **3 eura**

Djeca (7-18 godina), studenti: **1,50 eura**

Djeca do 7 godina, hrvatski umirovljenici besplatno
Napomena: Cijene su podložne promjenama ovisno
o organizatoru izložbe.

Stručna vodstva

Vrtičke/školske/studentске grupe do 30 studenata/
učenika/djece: **7 eura po grupi**

Pratnja (odgojitelji/ce, učitelji/ce, nastavnici/e i
profesori/ce) **ne plaćaju ulaz**

Građanstvo

- Grupe (od 10 do 35 osoba): **20 eura po grupi**

- Individualno (do 9 osoba): **po osobi 5 eura**

Cijena radionica

Cijena ulaznice za izložbu uvećana za **1 euro**

II Palače:

Odrasli: **4,50 eura**

Učenici i studenti, hrvatski umirovljenici: **2,50 eura**

Djeca do 7 godina: **1 euro**

Etnološki odjel:

Odrasli: **4,50 eura**

Učenici i studenti: **2,50 eura**

Djeca do 7 godina, umirovljenici: **1 euro**

Prirodoslovni odjel

Odrasli: **4,50 eura**

Učenici i studenti: **2,5 eura**

Djeca do 7 godina, umirovljenici: **1 euro**

*Napomena: cijena radionica se može mijenjati ovisno o pojedinoj radionici

KONTAKT

Web adresa: www.nmz.hr

Telefon: **023/251-851**

Napomena: Prema Zakonu o zaštiti osobnih
podataka prije sudjelovanja na edukativnom
programu NMZ-a svaki sudionik je dužan ispuniti
dostavljenju Privolu za obradu podataka u posebne
svrhe.

Vesna Sabolić, dipl. soc.,

v.d. ravnateljice Narodnog muzeja Zadar,
ravnateljica.nmz@gmail.com

Lucija Sekula,

mag. soc. i paed., viša kustosica pedagoginja,
pedagog@nmz.hr

RADNO VRIJEME

II Palače

Utorak – petak: 10 – 20 h; subota: 10 – 13 h;
nedjelja i ponedjeljak zatvoreno.

Gradska straža – Etnološki odjel

Ponedjeljak – petak: 9 – 14 h
Subota: 9 – 13; Nedjelja: zatvoreno

Područna etnografska zbirka Veli Iž

- zbog tehničkih razloga zbirka je zatvorena
za posjete.

Područna kulturno–povijesna zbirka Mali Iž

Ponedjeljak – subota: 18 – 22 h; nedjelja zatvoreno

Posjetiteljski centar Mali arsenal

Ponedjeljak - nedjelja: 9 - 12 i 18 - 22 h
(od 1. srpnja do 31. kolovoza)

Izložbeni paviljon Gradska loža

Ponedjeljak – petak: 9 – 14
Subota: 9 – 13 h; nedjelja zatvoreno

Prirodoslovni odjel

*Posjet Prirodoslovnom odjelu i radionice moguće
su nakon otvaranja izložbe „Kralješnjaci Jadrana
– vrijeme promjena“ koji je planiran u prosincu
2024. godine Prirodoslovni odjel Ponedjeljak,
utorak, četvrtak, petak: 9 -13 Srijeda: 13 -18 Subota
i nedjelja: zatvoreno

Galerija umjetnina

Izložbe Galerije umjetnina održavaju se u prostoru II
Palače i Gradske lože u radno vrijeme tog izložbenog
prostora.

Odjel Muzej grada Zadra

- posjet izložbi je moguć uz obveznu prethodnu
najavu

IMPRESSUM

Izdavač: Narodni muzej Zadar

Za izdavača: Vesna Sabolić

Urednica: Lucija Sekula

Autori programa: Koraljka Alavanja, Natali Čop,
Ivana Dražić, Jasenka Lulić Štorić, Lucija Sekula,
Marija Šarić-Ban, Nevena Štokić, Snježana Vujčić-
Karlo, Dora Lovrić

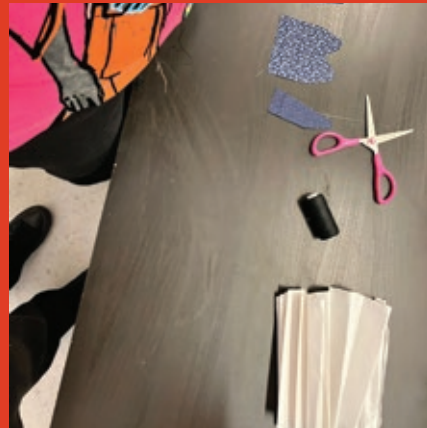
Autori teksta: Koraljka Alavanja, Natali Čop, Ivana
Dražić, Jasenka Lulić Štorić, Hrvoje Perica, Lucija
Sekula, Marija Šarić-Ban, Nevena Štokić, Snježana
Vujčić-Karlo, Dora Lovrić

Autori fotografija: Stipe Surać, Boštjan Vučak,
Natali Čop, Snježana Vujčić-Karlo, Lucija Sekula,
Marija Šarić-Ban, Anamaria Kasumović, Žeminea
Čotrić, Đani Igljić, Ive Šoša, Dražen Mimica, Foto
dokumentacija Narodnog muzeja Zadar; web
stranica Narodnog muzeja Zadar

Grafičko oblikovanje i priprema: Gordana Brborović

VIDIMO SE
U MUZEJU!

MZ